

U S T A W A

z dnia ... 2025 r.

o mediatorach sądowych, akredytowanych ośrodkach mediacyjnych i Krajowym Rejestrze Mediatorów¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) warunki, które musi spełniać osoba fizyczna, aby zostać mediatorem sądowym, oraz zasady wpisu i wykreślenia mediatora sądowego z Krajowego Rejestru Mediatorów, zwanego dalej „Rejestrem”;
- 2) warunki, które musi spełniać podmiot, aby zostać akredytowanym ośrodkiem mediacyjnym, zasady wpisu i wykreślenia akredytowanego ośrodka mediacyjnego z Rejestru, a także zasady przeprowadzania szkolenia bazowego lub szkolenia specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub egzaminu specjalizacyjnego;
- 3) zasady prowadzenia Rejestru.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) szkolenie bazowe – szkolenie teoretyczne i praktyczne z zakresu mediacji prowadzone przez akredytowany ośrodek mediacyjny;
- 2) egzamin bazowy – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu mediacji objętej programem szkolenia bazowego, przeprowadzane przez akredytowany ośrodek mediacyjny;
- 3) szkolenie specjalizacyjne – szkolenie teoretyczne i praktyczne z zakresu mediacji i prawa z zakresu danej specjalizacji prowadzone przez akredytowany ośrodek mediacyjny;
- 4) egzamin specjalizacyjny – sprawdzenie wiedzy teoretycznej i praktycznej z zakresu mediacji i prawa w zakresie programu szkolenia specjalizacyjnego, przeprowadzane przez akredytowany ośrodek mediacyjny;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

- 5) kadra dydaktyczna – osoby posiadające kwalifikacje konieczne do przeprowadzenia szkolenia bazowego lub szkolenia specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub egzaminu specjalizacyjnego.

Rozdział 2

Mediator sądowy

Art. 3. 1. Mediatorem sądowym jest osoba fizyczna, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje jej prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach;
- 3) zna język polski w mowie i piśmie;
- 4) ukończyła studia w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała co najmniej tytuł zawodowy licencjata lub zagraniczne studia uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) ukończyła szkolenie bazowe i złożyła egzamin bazowy lub ukończyła studia podyplomowe z zakresu mediacji;
- 6) ukończyła szkolenie specjalizacyjne i złożyła egzamin specjalizacyjny lub ukończyła studia podyplomowe z zakresu mediacji o specjalizacji wskazanej we wniosku, o którym mowa w art. 5 ust. 1, i złożyła egzamin specjalizacyjny;
- 7) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 8) została wpisana do Rejestru.

2. W stosunku do sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku, adwokatów, radców prawnych oraz notariuszy, w zakresie warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, wymaga się złożenia egzaminu bazowego, chyba że osoby te ukończyły studia podyplomowe z zakresu mediacji.

Art. 4. 1. Mediatorem sądowym nie może być sędzia, prokurator, asesor sądowy, asesor prokuratury, aplikant aplikacji sędziowskiej, aplikant aplikacji prokuratorskiej, funkcjonariusz instytucji uprawnionej do ścigania przestępstw oraz ławnik sądowy w czasie trwania kadencji. Nie dotyczy to sędziów oraz prokuratorów w stanie spoczynku.

2. Mediatorem sądowym nie może być referendarz sądowy lub asystent sędziego w sprawach rozpoznawanych w sądzie, w którym jest zatrudniony.

Art. 5. 1. Wpis osoby fizycznej do Rejestru następuje na wniosek. Wniosek składa się do prezesa sądu okręgowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o wpis za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

2. Wniosek zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, numer i serię dokumentu paszportowego, dokumentu potwierdzającego tożsamość cudzoziemca, o którym mowa w art. 3 pkt 3 oraz art. 226 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769, 1222 i 1688 oraz z 2025 r. poz. 621 i 622) lub innego dokumentu zawierającego fotografię oraz oznaczenie serii, numer oraz nazwę organu wydającego;
- 3) określenie obszaru działania osoby ubiegającej się o wpis do Rejestru, odpowiadającego właściwości miejscowej sądu okręgowego ze względu na jej miejsce zamieszkania;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) informacje dotyczące:
 - a) poziomu wykształcenia,
 - b) specjalizacji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13;
 - c) kierunku odbytych studiów i ukończonych szkoleń,
 - d) ukończenia szkolenia bazowego i specjalizacyjnego oraz zdania egzaminu bazowego i specjalizacyjnego;
- 6) informację o formach prowadzenia mediacji;
- 7) według uznania ubiegającego się o wpis:
 - a) numer telefonu,
 - b) adres poczty elektronicznej,
 - c) informacje o możliwości prowadzenia mediacji w innych językach niż język polski lub
 - d) informacje o dodatkowych obszarach działania odpowiadających właściwości sądów okręgowych.

3. Do wniosku o wpis do Rejestru dołącza się:

- 1) oświadczenia, o spełnieniu warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 3, a w przypadku osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie dodatkowo dokument potwierdzający znajomość języka polskiego co najmniej na poziomie B2 według

Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, oraz dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4–6;

- 2) oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych i pełni praw publicznych;
- 3) zaświadczenie o niekaralności opatrzone datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku.

4. Osoba fizyczna ubiegająca się o wpis do Rejestru, składając oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, zawiera w nich klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

5. Osoba fizyczna ubiegająca się o wpis do Rejestru opatruje wniosek kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

6. Prezes sądu okręgowego, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej ubiegającej się o wpis do Rejestru, po stwierdzeniu spełnienia warunków, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–7, wpisuje tę osobę do Rejestru w drodze czynności materialno-technicznej.

7. Prezes sądu okręgowego odmawia wpisu do Rejestru w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do prezesa przełożonego sądu apelacyjnego.

Art. 6. 1. Mediator sądowy składa prezesowi sądu okręgowego, który dokonał wpisu tego mediatora do Rejestru, corocznie, do dnia 31 marca, oświadczenie o niewystąpieniu dotyczących go przesłanek wykreślenia z Rejestru, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3, 4 i 6.

2. Oświadczenie składa się w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

3. Jeżeli mediator sądowy nie złoży oświadczenia w terminie, o którym mowa w ust. 1, prezes sądu okręgowego, który dokonał wpisu tego mediatora do Rejestru, wzywa go niezwłocznie do jego złożenia wyznaczając dodatkowy czternastodniowy termin.

Art. 7. 1. Prezes sądu okręgowego wykreśla mediatora sądowego z Rejestru w przypadku:

- 1) śmierci mediatora sądowego;
- 2) złożenia przez mediatora sądowego wniosku o wykreślenie z Rejestru;
- 3) prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

- 4) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z pełni praw publicznych;
- 5) stwierdzenia nienależytego wykonywania obowiązków związanych z prowadzeniem mediacji;
- 6) objęcia przez mediatora sądowego którejkolwiek z funkcji wskazanych w art. 4.

2. W przypadku niezłożenia przez mediatora sądowego oświadczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1, w dodatkowym terminie, prezes sądu okręgowego wszczyna postępowanie w przedmiocie wykreślenia tego mediatora z Rejestru.

3. Sąd zawiadamia prezesa sądu okręgowego, który wpisał mediatora sądowego do Rejestru, o każdym przypadku uzasadniającym wykreślenie z Rejestru mediatora sądowego na podstawie okoliczności wymienionej w ust. 1 pkt 5.

4. W przypadkach wskazanych w ust. 1 pkt 2–6 prezes sądu okręgowego wydaje decyzję, od której przysługuje odwołanie do prezesa przełożonego sądu apelacyjnego.

Rozdział 3

Akredytowany ośrodek mediacyjny

Art. 8. Akredytowanym ośrodkiem mediacyjnym jest podmiot, który:

- 1) prowadzi działalność w zakresie mediacji, resocjalizacji, szkolnictwa wyższego, ochrony interesu społecznego, ochrony ważnego interesu indywidualnego lub ochrony wolności i praw człowieka;
- 2) zapewnia przeprowadzenie szkolenia bazowego lub szkoleń specjalizacyjnych oraz przeprowadzenie egzaminu bazowego lub egzaminów specjalizacyjnych;
- 3) posiada warunki organizacyjne i techniczne umożliwiające przeprowadzenie szkolenia bazowego lub szkoleń specjalizacyjnych oraz egzaminu bazowego lub egzaminów specjalizacyjnych;
- 4) zapewnia kadre dydaktyczną;
- 5) posiada regulamin organizacyjny szkolenia bazowego lub szkolenia specjalizacyjnego;
- 6) uzyskał akredytację Ministra Sprawiedliwości i został wpisany do Rejestru.

Art. 9. 1. Uzyskanie akredytacji i wpis podmiotu do Rejestru następuje na wniosek. Wniosek składa się do Ministra Sprawiedliwości za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

2. Wniosek zawiera:

- 1) nazwę lub firmę;
- 2) adres siedziby wraz z adresem poczty elektronicznej oraz numerem telefonu;

- 3) adres strony internetowej;
- 4) numer identyfikacji podatkowej – jeżeli posiada;
- 5) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – jeżeli podmiot podlega obowiązkowi wpisu do tego rejestru lub do tej ewidencji;
- 6) informacje w zakresie szkolenia bazowego lub szkoleń specjalizacyjnych oraz egzaminu bazowego lub egzaminów specjalizacyjnych, które podmiot zamierza prowadzić;
- 7) kwalifikacje kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia teoretyczne i praktyczne na szkoleniach bazowych i specjalizacyjnych, ze wskazaniem posiadanych przez osoby wchodzące w jej skład tytułów zawodowych, specjalizacji, stopni lub tytułów naukowych;
- 8) program szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego oraz szczegółowy sposób przeprowadzania egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego i procedury odwoławczej od wyniku egzaminu;
- 9) opis warunków organizacyjnych i technicznych umożliwiających przeprowadzanie szkoleń bazowych lub specjalizacyjnych oraz egzaminów bazowych lub specjalizacyjnych;
- 10) oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa w art. 8 pkt 1–3.

3. Osoba uprawniona do reprezentowania podmiotu ubiegającego się o akredytację i wpis do Rejestru opatruje wniosek kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

4. Minister Sprawiedliwości po stwierdzeniu spełnienia warunków, o których mowa w art. 8 pkt 1–5, wydaje decyzję o udzieleniu akredytacji i wpisuje podmiot do Rejestru w drodze czynności materialno-technicznej.

5. Od decyzji Ministra Sprawiedliwości o odmowie udzielenia akredytacji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 10. 1. Minister Sprawiedliwości, w drodze decyzji, wykreśla z Rejestru akredytowany ośrodek mediacyjny w przypadku:

- 1) złożenia przez akredytowany ośrodek mediacyjny wniosku o wykreślenie z Rejestru;
- 2) zaprzestania spełniania któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 8 pkt 1–5;
- 3) stwierdzenia niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków związanych z przeprowadzaniem szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego;

- 4) nieusunięcia przez akredytowany ośrodek mediacyjny nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzania czynności, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1.

2. Od decyzji Ministra Sprawiedliwości o wykreśleniu z Rejestru przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

3. Minister Sprawiedliwości wykreśla akredytowany ośrodek mediacyjny z Rejestru w przypadku zaprzestania prowadzenia przez niego działalności gospodarczej lub statutowej lub jego wykreślenia z właściwego rejestru lub ewidencji.

Art. 11. Regulamin organizacyjny szkolenia bazowego lub szkolenia specjalizacyjnego określa w szczególności:

- 1) liczbę miejsc szkoleniowych na szkolenie bazowe lub specjalizacyjne;
- 2) organizację szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego;
- 3) obowiązki osób odbywających szkolenie bazowe lub specjalizacyjne;
- 4) obowiązki osób wchodzących w skład kadry dydaktycznej;
- 5) metody sprawdzania wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych osób odbywających szkolenie bazowe lub specjalizacyjne;
- 6) szczegółowy sposób przeprowadzenia egzaminu bazowego i specjalizacyjnego oraz procedurę odwoławczą od wyników egzaminu.

Art. 12. 1. Szkolenie bazowe oraz egzamin bazowy przeprowadza osoba, która posiada:

- 1) wykształcenie wyższe magisterskie;
- 2) co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu mediacji potwierdzone rekomendacją ośrodka mediacyjnego lub informacją z sądu;
- 3) ukończone studia lub szkolenie z zakresu mediacji w liczbie co najmniej 80 godzin;
- 4) doświadczenie dydaktyczne, w wymiarze co najmniej 100 godzin, w prowadzeniu zajęć w zakresie rozwiązywania sporów i mediacji;
- 5) pełną zdolność do czynności prawnych i pełnię praw publicznych.

2. Szkolenie specjalizacyjne oraz egzamin specjalizacyjny przeprowadza osoba, która:

- 1) spełnia wymagania określone dla osoby prowadzącej szkolenia i egzaminy bazowe;
- 2) posiada wykształcenie wyższe prawnicze;
- 3) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w dziedzinie prawa, której dotyczy szkolenie specjalizacyjne lub egzamin specjalizacyjny, a w szczególności wykonuje zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza, radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, sędziego lub prokuratora;

- 4) ukończyła szkolenie z zakresu rozwiązywania konfliktów lub z zakresu mediacji w dziedzinie prawa, której dotyczy szkolenie specjalizacyjne.

Art. 13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki organizacyjne i techniczne, które musi spełniać podmiot w celu uzyskania akredytacji i wpisu do Rejestru, rodzaje specjalizacji mediatorów sądowych, ramowy program szkoleń bazowych i ramowe programy szkoleń specjalizacyjnych, szczegółowe wymagania stawiane kadrze dydaktycznej oraz sposób przeprowadzania egzaminów bazowych i specjalizacyjnych, uwzględniając konieczność zachowania bezstronności pracy komisji egzaminacyjnej, ważnego interesu społecznego, prawidłowości przeprowadzania szkoleń i egzaminów oraz zapewnienia odpowiedniego standardu kształcenia.

Art. 14. Akredytowany ośrodek mediacyjny prowadzi stronę internetową, na której udostępnia szczegółowe informacje o sposobie organizowania i przeprowadzania szkoleń bazowych lub specjalizacyjnych oraz egzaminów bazowych lub specjalizacyjnych, a także informacje o aktualnie obowiązujących opłatach za szkolenia bazowe lub specjalizacyjne oraz egzaminy bazowe lub specjalizacyjne.

Art. 15. Akredytowany ośrodek mediacyjny wydaje certyfikat potwierdzający ukończenie szkolenia bazowego lub zdanie egzaminu bazowego albo ukończenie szkolenia specjalizacyjnego lub zdanie egzaminu specjalizacyjnego.

Art. 16. 1. Osoba odbywająca szkolenie bazowe lub specjalizacyjne ponosi opłatę za szkolenie, która stanowi przychód akredytowanego ośrodka mediacyjnego.

2. Wysokość opłaty określa akredytowany ośrodek mediacyjny.

Art. 17. 1. Osoba przystępująca do egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego ponosi opłatę, która stanowi przychód akredytowanego ośrodka mediacyjnego.

2. Wysokość opłaty określa akredytowany ośrodek mediacyjny, przy czym nie może ona przekroczyć równowartości 30 % minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773).

Art. 18. 1. Nadzór nad prowadzeniem szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego sprawuje Minister Sprawiedliwości.

2. W ramach sprawowanego nadzoru Minister Sprawiedliwości jest uprawniony do:

- 1) żądania przedstawienia dokumentacji lub złożenia wyjaśnień dotyczących przebiegu szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego;
- 2) wydawania zaleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych uchybień.

Art. 19. 1. Czynności, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1, przeprowadza osoba lub osoby wyznaczone przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie upoważnienia.

2. Osoba upoważniona ma prawo:

- 1) wstępu do pomieszczeń dydaktycznych;
- 2) udziału w szkoleniach i egzaminach w charakterze obserwatora;
- 3) wglądu do dokumentacji przebiegu szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego oraz egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego prowadzonej przez akredytowany ośrodek mediacyjny;
- 4) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień;
- 5) badania opinii osób odbywających szkolenie bazowe lub specjalizacyjne oraz osób przystępujących do egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego, a także kadry dydaktycznej.

3. Z przeprowadzonych czynności sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) nazwę i adres siedziby akredytowanego ośrodka mediacyjnego;
- 2) miejsce prowadzenia szkolenia bazowego lub specjalizacyjnego albo egzaminu bazowego lub specjalizacyjnego;
- 3) datę rozpoczęcia i datę zakończenia czynności;
- 4) imiona i nazwiska osób przeprowadzających czynności;
- 5) opis stanu faktycznego;
- 6) nieprawidłowości stwierdzone w trakcie przeprowadzanych czynności;
- 7) wnioski dotyczące nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzanych czynności;
- 8) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 9) informację o braku zastrzeżeń do treści protokołu albo opis wniesionych zastrzeżeń;
- 10) informację o odmowie podpisania protokołu.

4. Protokół podpisuje osoba przeprowadzająca czynności oraz osoba upoważniona przez akredytowany ośrodek mediacyjny.

5. Osoba upoważniona przez akredytowany ośrodek mediacyjny może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do treści protokołu.

6. Minister Sprawiedliwości przekazuje akredytowanemu ośrodkowi mediacyjnemu zalecenia dotyczące nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzanych czynności.

7. Akredytowany ośrodek mediacyjny usuwa nieprawidłowości w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 20. Akredytowany ośrodek mediacyjny przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości, co roku, w terminie do dnia 31 stycznia, sprawozdanie z przeprowadzonych szkoleń bazowych lub specjalizacyjnych oraz egzaminów bazowych lub specjalizacyjnych za rok poprzedni, zawierające w szczególności informacje potwierdzające spełnianie przez akredytowany ośrodek mediacyjny warunków, o których mowa w art. 8 pkt 1–5, liczbie osób odbywających szkolenie bazowe lub specjalizacyjne oraz liczbie wydanych certyfikatów.

Rozdział 4

Krajowy Rejestr Mediatorów

Art. 21. 1. Minister Sprawiedliwości prowadzi Rejestr w systemie teleinformatycznym.

2. Rejestr zawiera informacje o mediatorach sądowych i akredytowanych ośrodkach mediacyjnych.

3. Rejestr jest rejestrem publicznym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717).

Art. 22. 1. Rejestr zawiera następujące dane dotyczące mediatorów sądowych:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj, numer i serię dokumentu paszportowego, dokumentu potwierdzającego tożsamość cudzoziemca, o którym mowa w art. 3 pkt 3 oraz art. 226 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub innego dokumentu zawierającego fotografię oraz oznaczenie serii, numer oraz nazwę organu wydającego;
- 3) określenie obszaru działania odpowiadającego właściwości miejscowej sądu okręgowego ze względu na miejsce zamieszkania mediatora sądowego;
- 4) adres do korespondencji;
- 5) informacje dotyczące:
 - a) poziomu wykształcenia,

- b) specjalizacji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13,
 - c) kierunku odbytych studiów i ukończonych szkoleń,
 - d) ukończenia szkolenia bazowego i specjalizacyjnego oraz zdania egzaminu bazowego i specjalizacyjnego;
- 6) informację o formach prowadzenia mediacji.

2. Rejestr, w przypadku zgłoszenia we wniosku danych, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 7, zawiera również:

- 1) numer telefonu;
- 2) adres poczty elektronicznej;
- 3) informacje o możliwości prowadzenia mediacji w innych językach niż język polski;
- 4) informacje o dodatkowych obszarach działania mediatora sądowego odpowiadających właściwości sądów okręgowych.

Art. 23. 1. Mediator sądowy zawiadamia prezesa sądu okręgowego o każdej zmianie danych, o których mowa w art. 22, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego obowiązek zawiadomienia.

2. Prezes sądu okręgowego, niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia, aktualizuje dane zamieszczone w Rejestrze.

Art. 24. Rejestr zawiera następujące dane dotyczące akredytowanych ośrodków mediacyjnych:

- 1) nazwę lub firmę;
- 2) adres siedziby;
- 3) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej;
- 4) adres strony internetowej;
- 5) informacje w zakresie prowadzonego szkolenia bazowego lub szkoleń specjalizacyjnych oraz egzaminu bazowego lub egzaminów specjalizacyjnych.

Art. 25. 1. Osoba reprezentująca akredytowany ośrodek mediacyjny zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej zmianie danych, o których mowa w art. 24, w terminie 14 dni od dnia, w którym przesłanka wystąpiła.

2. Minister Sprawiedliwości, niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia, aktualizuje dane zamieszczone w Rejestrze.

Art. 26. 1. Każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w Rejestrze za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2.

2. Minister Sprawiedliwości:

- 1) udostępnia dane, o których mowa w ust. 1, na przeznaczonej do tego stronie internetowej;
- 2) zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej informację o adresie tej strony internetowej.

3. Prezes sądu okręgowego udostępnia w siedzibie sądu oraz zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej informację o adresie strony internetowej, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób składania wniosku o wpis do Rejestru,
- 2) sposób wpisywania do Rejestru i wykreślenia z niego mediatorów sądowych i akredytowanych ośrodków mediacyjnych,
- 3) funkcjonalności systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 21 ust. 1,
- 4) kryteria wyszukiwania mediatorów sądowych i akredytowanych ośrodków mediacyjnych w Rejestrze,
- 5) sposób dokonywania zmiany wpisu w Rejestrze

– uwzględniając potrzebę zapewnienia wiarygodnej i aktualnej informacji o mediatorach sądowych oraz akredytowanych ośrodkach mediacyjnych i sprawnego przebiegu procedury wpisu do Rejestru.

Art. 27. Do postępowań w przedmiocie wpisu do Rejestru, aktualizacji danych w Rejestrze oraz wykreślenia z Rejestru stosuje się przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 oraz z 2025 r. poz. 769).

Rozdział 5

Przetwarzanie danych osobowych

Art. 28. 1. Minister Sprawiedliwości jest administratorem danych osobowych zawartych w Rejestrze.

2. Prezesi sądów okręgowych są administratorami danych osobowych zawartych w Rejestrze w zakresie zadań związanych z dokonywaniem wpisów mediatorów sądowych, zmianami wpisów oraz wykreślaniami wpisów.

3. Minister Sprawiedliwości zapewnia bezpieczeństwo Rejestru, w szczególności ochronę przed działaniami naruszającymi poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych.

5. Dane zawarte w Rejestrze są przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów Rejestru określonych w art. 21 ust. 2, a następnie przez okres wynikający z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164) oraz z przepisów wydanych na podstawie tej ustawy.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 29. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 oraz z 2025 r. poz. 769) w art. 96f § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Mediatorem może być osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych, w szczególności mediator sądowy.

§ 2. W przypadku gdy organ prowadzący postępowanie jest uczestnikiem mediacji, mediatorem może być wyłącznie mediator sądowy.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 i 1841 oraz z 2025 r. poz. 620) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 98¹ § 4, art. 183² § 4, art. 183⁶ § 2 pkt 1 i 2, art. 183⁸ § 4, art. 183⁹ § 1, art. 436 § 4 i art. 570², w różnej liczbie i różnym przypadku wyrazy „stały mediator” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „mediator sądowy”;
- 2) w art. 183²:
 - a) w § 3 skreśla się zdanie trzecie,
 - b) § 3¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 3¹. Ilekroć w przepisach niniejszego kodeksu jest mowa o mediatorze, należy przez to rozumieć także mediatora sądowego, chyba że przepisy niniejszego kodeksu stanowią inaczej.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46 i 304) w art. 23a:

- 1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd lub referendarz sądowy, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator lub inny organ prowadzący to postępowanie może z inicjatywy lub za zgodą oskarżonego i pokrzywdzonego skierować sprawę do mediatora, o czym się ich poucza, informując o celach i zasadach postępowania mediacyjnego, w tym o treści art. 178a.”,

- 2) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Ilekroć w dalszych przepisach niniejszej ustawy jest mowa o mediatorze należy przez to rozumieć mediatora sądowego wpisanego do Krajowego Rejestru Mediatorów lub osobę wyznaczoną w celu przeprowadzenia postępowania mediacyjnego.”;

- 3) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Postępowania mediacyjnego nie może prowadzić osoba, co do której w sprawie zachodzą okoliczności określone w art. 40 i art. 41 § 1. Przepis art. 42 stosuje się odpowiednio.”,

- 4) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Mediator sporządza, po przeprowadzeniu postępowania mediacyjnego, sprawozdanie z jego wyników. Do sprawozdania załącza się ugodę podpisaną przez oskarżonego, pokrzywdzonego i mediatora, jeżeli została zawarta.”,

- 5) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przeprowadzania postępowania mediacyjnego, zakres i warunki udostępniania mediatorom akt sprawy oraz formę i zakres sprawozdania z wyników postępowania mediacyjnego, mając na uwadze potrzebę skutecznego przeprowadzenia tego postępowania.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 526) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sądzie okręgowym działa koordynator do spraw mediacji, który wykonuje działania na rzecz rozwoju mediacji, zapewnia sprawną komunikację pomiędzy sędziami i mediatorami oraz mediatorami sądowymi, a także współpracuje przy organizowaniu spotkań informacyjnych.”;

- 2) w dziale IV:

- a) w tytule skreśla się wyrazy „stali mediatorzy”,
- b) uchyla się rozdział 6a.

Art. 33. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2024 r. poz. 977 i 1544 oraz z 2025 r. poz. 620 i 621) w art. 54 w § 9 skreśla się wyrazy „instytucji lub”.

Art. 34. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769) w art. 116 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Mediatorem może być osoba fizyczna, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z pełni praw publicznych, w szczególności mediator sądowy”.

Rozdział 7

Przepisy dostosowujące i przejściowe oraz przepis końcowy

Art. 35. Postępowania w przedmiocie wpisu na listy stałych mediatorów oraz do wykazów instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają umorzeniu.

Art. 36. 1. W okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy sąd lub inny uprawniony podmiot może wyznaczyć do prowadzenia mediacji osoby, które zostały wpisane na listy stałych mediatorów lub do wykazów instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego na podstawie przepisów dotychczasowych. Osoby te prowadzą mediacje do czasu ich zakończenia.

2. Osoby wpisane na listy stałych mediatorów lub do wykazów instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego na podstawie przepisów dotychczasowych, które w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą mediacje ze skierowania sądu, kontynuują je do czasu ich zakończenia.

3. Do mediacji prowadzonych przez osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 37. 1. Osoby wpisane na listy stałych mediatorów lub do wykazów instytucji i osób uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego na podstawie przepisów dotychczasowych, w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy podlegają wpisowi do Rejestru na wniosek, o ile spełniają warunki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3, 7 i 8 oraz złożą oświadczenie o posiadaniu doświadczenia w zakresie prowadzenia mediacji w specjalizacji:

- 1) cywilnej – obejmującego przeprowadzenie co najmniej 20 mediacji z zakresu prawa cywilnego lub prawa pracy w okresie 10 lat poprzedzających złożenie wniosku,
- 2) gospodarczej – obejmującego przeprowadzenie co najmniej 20 mediacji z zakresu prawa gospodarczego w okresie 10 lat poprzedzających złożenie wniosku,
- 3) rodzinnej – obejmującego przeprowadzenie co najmniej 10 mediacji z zakresu prawa rodzinnego w okresie 10 lat poprzedzających złożenie wniosku,
- 4) karnej – obejmującego przeprowadzenie co najmniej 5 mediacji z zakresu prawa karnego w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku lub
- 5) transgranicznej – obejmującego przeprowadzenie co najmniej 2 mediacji transgranicznych w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku

– wraz ze zanonimizowanymi kopiami protokołów z mediacji lub ze zanonimizowanymi kopiami umów o mediację.

2. Mediatorzy sądowi niespełniający wymogu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4, są obowiązani, w terminie 7 lat od dnia wejścia w życie ustawy, ukończyć studia w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskać co najmniej tytuł zawodowy licencjata lub zagraniczne studia uznane w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Mediatorzy sądowi, najpóźniej z upływem wskazanego w ust. 2 terminu, informują prezesa sądu okręgowego o spełnieniu wymogu uzupełnienia wykształcenia oraz dołączają dokumenty potwierdzające tę okoliczność.

4. Mediatorzy sądowi, którzy w terminie wskazanym w ust. 2 nie ukończą studiów w Rzeczypospolitej Polskiej i nie uzyskają co najmniej tytułu zawodowego licencjata lub zagranicznych studiów uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają wykreśleniu z Rejestru z mocy prawa z dniem upływu terminu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 38. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

w Ministerstwie Sprawiedliwości
/- podpisano elektronicznie/